

Sygn. akt VIII Ca 127/13

POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Jadwiga Siedlaczek (spr.)
Sędziowie:	SSO Włodzimierz Jasiński SSO Małgorzata Kończal
Protokolant:	st. sekr. sądowy Krystyna Sytniewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 kwietnia 2013 r.

sprawy z wniosku **M. W. (1)**

z udziałem **M. W. (2)**

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Toruniu

z dnia 17 stycznia 2013 r.

sygn. akt XI Ns 2119/11

p o s t a n a w i a :

1. Zmienić zaskarżone postanowienie w punktach: I (pierwszym), II (drugim), IV (czwartym) w ten sposób, że: ustalić, iż w skład majątku wspólnego M. W. (1) i M. W. (2) wchodzi:

a) samochód osobowy F. (...) wartości 4.500 zł (cztery tysiące pięćset złotych),

b) nakłady z majątku wspólnego stron na majątek osobisty uczestniczki M. W. (2) wartości 64.330 zł (sześćdziesiąt cztery tysiące trzysta trzydzieści złotych),

c) nakłady z majątku wspólnego stron na majątek osobisty wnioskodawcy M. W. (1) wartości 26.908,07 zł (dwadzieścia sześć tysięcy dziewięćset osiem złotych i 07/100),

2. Zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie III (trzecim) w ten sposób, iż ustalić że uczestniczka M. W. (2) dokonała nakładu ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny wartości 10.152,20 zł (dziesięć tysięcy sto pięćdziesiąt dwa złote i 20/100),

3. **Zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie VI (szóstym) i dokonać podziału majątku wspólnego stron w ten sposób, że:**

a) **przyznać na wyłączną własność wnioskodawcy M. W. (1):**

- **samochód osobowy F. (...) wartości 4.500 zł (cztery tysiące pięćset złotych)**
- **nakłady z majątku wspólnego stron na majątek osobisty wnioskodawcy M. W. (1) wartości 26.908,07 zł (dwadzieścia sześć tysięcy dziewięćset osiem złotych i 07/100)**

b) **przyznać na wyłączną własność uczestniczki M. W. (2) nakłady z majątku wspólnego stron na majątek osobisty uczestniczki M. W. (2) wartości 64.330 zł (sześćdziesiąt cztery tysiące trzysta trzydzieści złotych),**

4. **Zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie VII (siódmym) w ten sposób, że zasądzić od uczestniczki M. W. (2) na rzecz wnioskodawcy M. W. (1) kwotę 47.054,87 zł (czterdzieści siedem tysięcy pięćdziesiąt cztery złote i 87/100) tytułem rozliczenia majątku wspólnego, rozliczenia nakładów z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek wspólny oraz rozliczenia nakładów z majątku osobistego uczestniczki na majątek wspólny przy czym kwota ta płatna jest w terminie 1 (jednego) roku od prawomocności postanowienia z ustawowymi odsetkami do dnia zapłaty na wypadek opóźnienia w płatności,**

5. **oddalić apelację w pozostałej części,**

6. **ustalić, że każda ze stron ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w postępowaniu apelacyjnym.**

Sygn. akt VIII Ca 127/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Toruniu postanowieniem z dnia 17 stycznia 2013 r. z wniosku M. W. (1) przy uczestnictwie M. W. (2) o podział majątku wspólnego:

- ustalił, że w skład majątku wspólnego M. W. (1) i M. W. (2) wchodzi samochód osobowy F. (...) wartości 4.500 zł,
- ustalił, że wnioskodawca M. W. (1) dokonał nakładu ze swego majątku osobistego na majątek wspólny wartości 5.635,42 zł,
- ustalił, że uczestniczka M. W. (2) dokonała nakładu ze swego majątku osobistego na majątek wspólny wartości 13.308,74 zł,
- ustalił, że strony poczyniły nakład z majątku wspólnego na majątek osobisty M. W. (1) wartości 26.908,07 zł,
- ustalił, że M. W. (1) poczynił nakład z majątku osobistego na majątek osobisty M. W. (2) wartości 35.670 zł,
- dokonał podziału majątku wspólnego stron w ten sposób, że samochód osobowy opisany w punkcie I postanowienia przyznać na wyłączną własność wnioskodawcy M. W. (1),
- zasądził od M. W. (2) na rzecz M. W. (1) sumę 12.292,68 zł tytułem rozliczenia majątku wspólnego oraz nakładów pomiędzy majątkami osobistymi stron i majątkiem wspólnym, płatną w terminie czterech miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami do dnia zapłaty na wypadek opóźnienia w płatności,
- kosztami sądowymi, od uiszczenia których wnioskodawca był zwolniony obciążył Skarb Państwa,

- wypłacił (...) Bankowi (...) SA w W. ze Skarbu Państwa sumę 20,70 zł tytułem należności za udzielenie informacji z 4 stycznia 2013 r.,

- ustalił, że w pozostałym zakresie strony ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Powód złożył wniosek o podział majątku wspólnego powstałego w czasie trwania związku małżeńskiego z M. W. (2), domagając się zasądzenia na swą rzecz od uczestniczki kwot: 73.726,42 zł tytułem nakładów poczynionych z majątku osobistego na majątek osobisty uczestniczki oraz 4.702,30 zł tytułem nakładów poczynionych z jego majątku osobistego na majątek wspólny – z ustawowymi odsetkami od dnia złożenia wniosku do dnia zapłaty.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 26 stycznia 2006 r. M. W. (1) zawarł w celu konsumpcyjnym z (...) S.A. w W. umowę o kredyt nr (...) w kwocie 11.991,40 franków szwajcarskich. Kredyt ten został poręczony przez M. S. i K. S..

W dniu 26 stycznia 2006 r. na rachunek bankowy M. W. (1) o numerze (...) wpłynęła kwota 29.000 zł stanowiąca równowartość zaciągniętego kredytu.

Strony zdecydowały o przystąpieniu do przetargu na zakup nieruchomości - lokalu niemieszkalnego numer (...), położonej w G., gmina Ł., dla której Sąd Rejonowy w Toruniu, Wydział VI Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr Kw (...). W dniu 27 stycznia 2006 r. w drodze dyspozycji ustnej M. W. (1) wypłacił kwoty 2.000 i 6.000 zł, część tych pieniędzy przekazał uczestniczce celem uiszczenia jako wadium przy przetargu na nieruchomość w G., nie znał bowiem numeru konta Gminy i nie mógł dokonać przelewu pieniędzy, nadto pracował i nie mógł stawić się w urzędzie gminy celem uiszczenia wadium - mogła to natomiast zrobić uczestniczka. Pozostałą kwotę M. W. (1) przekazywał częściami L. S. jako pożyczkę na spłatę jego zobowiązań finansowych. L. S. zwrócił wnioskodawcy pieniądze poprzez sfinansowanie w części wesela stron – kwotą około 10.000 zł, resztę zobowiązań za organizację uroczystości strony uiszczył z pieniędzy zebranych jako prezenty ślubne.

W dniu 1 lutego 2006 r. Wójt Gminy Ł. i M. S. ustalili wartość lokalu nr (...) na kwotę 17.741,24 zł minus kwota 2.890 zł tytułem wadium. Do zapłaty pozostała kwota 14.851,24 zł.

W dniu 2 lutego 2006 r. M. W. (1) wpłacił na rachunek Urzędu Gminy Ł. kwotę 14.851,24 zł tytułem opłaty za lokal nr (...).

W księdze wieczystej przedmiotowej nieruchomości wpisana jest M. S.. Nieruchomość należy do majątku osobistego M. W. (2).

W dniu 16 kwietnia 2006 r. M. W. (1) i M. W. (2) zd. S. zawarli związek małżeński, pomiędzy stronami istniał ustrój wspólność majątkowej małżeńskiej. Ze związku małżeńskiego urodziła się córka J. W.. Wyrokiem z dnia 6 maja 2011 r. małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód. Wyrok uprawomocnił się dnia 28 maja 2011 roku.

M. W. (1) i M. W. (2) w trakcie trwania małżeństwa zawierali umowy pożyczek i kredytów odnawialnych, a pieniądze przeznaczali na remont mieszkania oraz bieżące potrzeby rodziny. Po około roku od zakupu nieruchomości strony przy pomocy rodziny, w tym L. S., przeprowadzili kapitalny remont lokalu, tak by pełnił on funkcję mieszkaniową - wcześniej pełnił on rolę klasy szkolnej. W remonty te zaangażowane były strony, ich bliscy, a także znajomi L. S., którzy dokonywali określonych prac remontowych w ramach rozliczeń z nim. Część kosztów remontu, zakupu materiałów i wynagrodzenia pracowników ponosił wnioskodawca, część L. S..

Ostatecznie strony ustaliły, że całkowita wartość nakładów na nieruchomość w postaci zakupu materiałów i robocizny wyniosła 32.000 zł.

W dniu 7 października 2009 r. M. W. (1) zawarł umowę pożyczki na adaptację pomieszczenia na lokal mieszkalny z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (...) S.A. w T. na kwotę 5.000 zł. Pożyczka ta została spłacona w dniu 16 czerwca 2010 r. w łącznej kwocie 5.635,42 zł.

W dniu 1 czerwca 2007 r. M. W. (1) zawarł z (...) S.A. w W. umowę kredytu odnawialnego na kwotę 1.900 zł, którego wysokość kolejnymi aneksami była zmieniana aż do wysokości 7.000 zł, kwota ta nie została do tej pory spłacona.

W dniu 20 sierpnia 2008 r. M. W. (2) zawarła z (...)w T. umowę pożyczki na kwotę 20.000 zł, w dniu 3 września 2008 r. na kwotę 7.000 zł oraz w dniu 26 stycznia 2009 r. z (...) S.A. w W. umowę kredytu odnawialnego na kwotę 4.000 zł.

W okresie do dnia 28 maja 2011 r. M. W. (2) tytułem spłaty pożyczek w (...) wpłaciła łączną kwotę 13.308,74 zł. Po dniu 28 maja 2011 r. uczestniczka spłaciła odpowiednio kwoty 7.528,54 zł i 2.623,66 zł. Pożyczka z (...) S.A. nie została przez uczestniczkę spłacona.

W dniu 5 lipca 2010 r. M. W. (1) zaciągnął u swojego ówczesnego pracodawcy (...) s.c. w L. pożyczkę w wysokości 14.000 zł. W dniu 15 kwietnia 2011 r. M. W. (1) zaciągnął u swojego ówczesnego pracodawcy (...) Sp. z o. o. w K. pożyczkę w wysokości 10.700 zł.

W okresie od 16 kwietnia 2006 r. do dnia 28 maja 2011 roku M. W. (1) z tytułu spłat kredytu gotówkowego we frankach szwajcarskich, numer umowy (...)dokonał wpłaty na łączną kwotę 26.908,07 zł. W okresie od dnia 28 maja 2011 roku do dnia 23 kwietnia 2012 r. dokonał spłaty kwoty 6.636,76 zł.

Strony ustaliły, że w skład majątku wspólnego wchodzi własność samochodu osobowego marki F. (...), którego wartość zgodnie ustaliły na kwotę 4.500 zł.

Strony zgodnie ustaliły, że wartość mieszkania położonego w G. na dzień 28 maja 2011 roku wynosi 100.000 zł.

Sąd Rejonowy wskazał, że stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalił w oparciu o zeznania świadków, stron oraz dowody z dokumentów. Natomiast strony w toku postępowania ostatecznie sprecyzowały swoje stanowiska wskazując, że w skład ich majątku wspólnego wszedł samochód osobowy matki F. (...), którego wartość ustaliły na 4.500 zł i uznały, że na skutek podziału majątku winien on zostać przyznany na wyłączną własność wnioskodawcy.

Przedmiotem sporu pomiędzy stronami była ocena tego, za czyje pieniądze zakupiona została nieruchomość w G., kto uiszczył wadium.

W toku postępowania M. W. (1) i M. W. (2) ustalili także, że całkowita wartość nakładów na nieruchomość – koszt zakupu materiałów i robocizny wyniosła 32.000 zł, wartość nieruchomości na dzień 28 maja 2011 r. ustalili na kwotę 100.000 zł. Strony nadto zgodnie przyjęły, że wszystkie nakłady robione w trakcie trwania małżeństwa są nakładami wspólnymi.

Sąd I instancji zwrócił uwagę, że umowa kredytu zawarta została przez M. W. (1) w dniu 16 stycznia 2006 r., a następnie w dniu 27 stycznia 2006 r. miała miejsce wypłata gotówki na uiszczenie wadium, zaś w lutym 2006 r. M. S. podpisała protokół uzgodnień Wójtem Gminy L.. Strony zawarły związek małżeński niemal trzy miesiące później.

W tej sytuacji zdaniem Sądu Rejonowego zgodne z doświadczeniem życiowym staje się założenie, że pieniądze z kredytu miały zostać przeznaczone na zakup mieszkania, co przyznała osoba poręczająca kredyt- K. S., a nie na opłacenie wesela. W tym też zakresie Sąd I instancji uznał za niewiarygodne zeznania uczestniczki, będącej wraz z K. S. poręczycielem, że celem zaciągniętej w styczniu 2006 r. przez jej przyszłego męża pożyczki była chęć sfinansowania wesela.

Nadto Sąd Rejonowy nie dał wiary zeznaniom L. S., w których wskazywał, że pieniądze przeznaczone na remont lokalu mieszkalnego oraz jego udział w pracach remontowych, mające wymierny walor – stanowiły darowiznę jedynie na rzecz córki M. W. (2). W ocenie Sądu tego typu twierdzenia świadka złożone zostały na potrzeby niniejszego postępowania i nie znajdują one poparcia w zeznaniach stron.

Natomiast za wiarygodne Sąd Rejonowy uznał zeznania wnioskodawcy M. W. (1). Wskazał on kiedy dokonał wypłaty kwoty 8.000 zł, na co kwota ta została przeznaczona, wyjaśnił, dlaczego nie dokonał przelewu na konto gminy, jakie było przeznaczenie pieniędzy z kredytu i jak wyglądały rozliczenia finansowe pomiędzy nim a jego przyszłym teściem.

Przechodząc do rozważań prawnych Sąd Rejonowy wskazał, że wspólność majątkowa stron ustała z dniem 28 maja 2011 r. W skład majątku wspólnego M. W. (1) i M. W. (2) wchodzi samochód osobowy marki F. (...) wartości 4.500 zł – co strony zgodnie ustaliły. Strony były zgodne, że ten składnik majątku winien być przyznany wnioskodawcy. W toku postępowania o podział majątku wspólnego sąd dokonuje oceny, który ze sposobów podziału należy wybrać w konkretnych okolicznościach, jeżeli jednak uczestnicy postępowania wskazują sposób podziału, sąd związany jest takim zgodnym wnioskiem, chyba że taki sposób byłby sprzeczny z zasadami współżycia społecznego lub naruszał uzasadniony interes osób uprawnionych (art. 622 §2 kpc w zw. z art. 688 kpc w zw. z art. 567 § 3 kpc).

Mając na uwadze powyższe Sąd I instancji ustalił, że wnioskodawca M. W. (1) poczynił nakład z majątku osobistego na majątek osobisty M. W. (2) w kwocie 35.670 zł oraz dokonał podziału majątku wspólnego stron w ten sposób, że samochód osobowy przyznał na wyłączną własność wnioskodawcy M. W. (1) (punkt V i VI postanowienia).

Następnie Sąd Rejonowy zauważył, że zgodnie z treścią art. 45 kro każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty. Podkreślił przy tym, że przy podziale majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami (w niniejszej sprawie po 28 maja 2011 r.) w zasadzie nie bierze się pod uwagę pasywów. Niespłacone długi, które obciążają majątek wspólny, przy podziale majątku wspólnego nie podlegają bowiem rozliczeniu. Jeżeli jednak dług zaciągnięty przez jednego z małżonków w czasie trwania wspólności ustawowej został zużyty na majątek wspólny i spłacony w okresie pomiędzy ustaniem wspólności majątkowej a podziałem majątku wspólnego, to tak spłacona należność przestaje być długiem i przekształca się w roszczenie o zwrot nakładów na rzecz tego małżonka, który dokonał zapłaty. Roszczenie takie podlega rozliczeniu na podstawie wskazanego wyżej przepisu art. 45 kro (m.in. postanowienie SN z dnia 26 stycznia 1972 r., III CRN 477/71, OSPiKA 1972, z. 9, poz. 174, postanowienie składu siedmiu sędziów SN z dnia 5 grudnia 1978 r., III CRN 194/78, OSNCP 1979, nr 11, poz. 207).

Sąd Rejonowy wskazał, że zarówno M. W. (1), jak i M. W. (2) czynili nakłady ze swoich majątków osobistych na majątek wspólny, część zaciągniętych przez nich pożyczek i kredytów została spłacona. Strony wspólnie podejmowały decyzje odnośnie bieżących potrzeb rodziny, o czym świadczą chociażby dokonane przez uczestniczkę na konto wnioskodawcy przelewy pieniędzy z pożyczek uzyskanych ze (...), co miało na celu łatwiejsze dysponowanie gotówką dla zakupu materiałów niezbędnych do modernizacji lokalu.

Nakład wnioskodawcy na majątek wspólny w postaci pożyczki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (...) S.A. w T. wyniósł 5.635,42 zł. W takiej też wysokości M. W. (1) dokonał spłaty w dniu 16 czerwca 2010 r.

Nakład uczestniczki na majątek wspólny wyniósł łącznie 13.308,74 zł tj. z tytułu umowy pożyczki w (...) z dnia 20.08.2008 r. – 9.859,10 zł, z tytułu umowy pożyczki z dnia 3.09.2008 r. – 3.449,64 zł.

Sąd Rejonowy następnie przytoczył tu uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2008 r. (III CZP 148/07, OSNC 2009, nr 2, poz. 23), a której stwierdzono, że „w sprawie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd ustala wartość nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty jednego z małżonków bez względu na inicjatywę dowodową uczestników postępowania”. Mając na uwadze powyższe w toku postępowania Sąd I instancji ustalił, że strony poczyniły nakład z majątku wspólnego na majątek osobisty M. W. (1) wartości 26.908,07 zł, wynikający ze spłaty kredytu zaciągniętego przez niego w styczniu 2006 r. W okresie bowiem od dnia 16 stycznia 2006 r. do dnia 28 maja 2011 r. (tj. do chwili uprawomocnienia się wyroku rozwodowego) spłacona została wskazana wyżej kwota.

Sąd I instancji w dalszej kolejności zaznaczył, że możliwość rozliczenia w postępowaniu o podział majątku wspólnego między małżonkami nakładów dokonanych z jednego majątku osobistego na drugi majątek osobisty dopuszczona

została w orzecznictwie tylko w szczególnej sytuacji, gdy zachodzi potrzeba kompleksowego rozliczenia całości nakładów pochodzących zarówno z majątku wspólnego, jak i majątków osobistych w jednym postępowaniu (uchwała SN z dnia 16 grudnia 1980 r., III CZP 46/80, OSNC 1981, nr 11, poz. 206, wyrok SN z dnia 7 czerwca 2002 r., IV CKN 1108/00, OSNC 2003, nr 9, poz. 123).

Sąd Rejonowy wskazał, że w sprawie niniejszej w grę wchodzi rozliczenie nakładu M. W. (1) z majątku osobistego na majątek osobisty M. W. (2) tj. lokal mieszkalny w G.. W tym zakresie zaś strony zgodnie przyjęły, że wartość lokalu na dzień 28.05.2011 r. wyniosła 100.000 zł.

Na nakład M. W. (1) składają się kwoty wadium: 1.450 zł, 1.440 zł i 14.851,24 zł, co daje łączną kwotę 17.741,24 zł. Wspólnym nakładem na majątek wspólny była kwota 32.000 zł (co strony ostatecznie przyjęły jako pewnik), co daje łączną kwotę nakładu poczynioną na lokal nr (...) – 49.741,24 zł, przy czym kwota 17.741,24 zł stanowi 35,67 % całej kwoty nakładu na lokal mieszkalny. Odnosząc ten wskaźnik procentowy do ustalonej przez strony wartości mieszkania z daty uprawomocnienia się wyroku rozwodowego (35,67% ze 100.000 zł), otrzymujemy kwotę 35.670 zł, co stanowi wartość aktualną nakładu M. W. (1) na majątek wspólny.

Po dokonaniu matematycznego rozliczeń pomiędzy stronami Sąd Rejonowy ustalił, że:

- na M. W. (1) ciężką zobowiązania: 2.250 zł (połowa wartości samochodu osobowego marki F. (...)), 13.308,74 zł (nakład uczestniczki na majątek wspólny), 13.454 zł (połowa nakładu z majątku wspólnego na majątek osobisty M. W. (1)) otrzymamy sumę 29.012,74 zł;

- na M. W. (2): 5.635,42 zł (nakład M. W. (1) na majątek wspólny), 35.670 zł (nakład M. W. (1) na majątek wspólny) łącznie 41.305,42 zł.

Różnica pomiędzy tymi sumami (41.305,42 zł - 29.012,74 zł) daje sumę 12.292,68 zł jaką M. W. (2) winna zapłacić M. W. (1) tytułem rozliczenia majątku wspólnego oraz nakładów pomiędzy majątkami osobistymi stron i majątkiem wspólnym. Sąd Rejonowy biorąc pod uwagę sytuację osobistą i materialną uczestniczki uznał, że winna ona powyższą kwotę uiścić w terminie 4 miesięcy od daty uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami do dnia zapłaty na wypadek opóźnienia w płatności. Ten czas w ocenie Sądu I instancji wystarczy uczestniczce na zgromadzenie odpowiedniej kwoty.

Wobec powyższego na podstawie art. 211 i 212 kc w zw. z art. 567 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 688 kpc orzeczono, jak w punktach II, III, IV, V i VII sentencji postanowienia.

Sąd Rejonowy wskazał następnie, że nie uwzględnił żądania wnioskodawcy, aby zasądzić od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy połowę sum, które uiścił w trakcie małżeństwa tytułem opłat za media. Z racji wspólności majątkowej stron w tym okresie tego rodzaju wzajemne roszczenia stron nie podlegają rozliczeniu w ramach postępowania o podział majątku wspólnego.

O kosztach Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm.) jak w pkt VIII sentencji postanowienia. W punkcie IX Sąd Rejonowy postanowił wypłacić (...) S.A. w W. ze Skarbu Państwa sumę 20,70 zł tytułem należności za udzielenie informacji z 4 stycznia 2013 r. W pozostałym zakresie Sąd ustalił, że każdy uczestnik postępowania ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie.

Apelację od powyższego postanowienia wniósł wnioskodawca, zaskarżając je w całości i zarzucając mu:

- naruszenie art. 316 §1 kpc w zw. z art. 618 §1 kpc w zw. z §3 tego artykułu poprzez nierozstrzygnięcie o pozostałej części wniosku – brak jest wzmianki o oddaleniu wniosku w pozostałym zakresie,

- sprzeczność istotnych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że nieruchomości w G. nie została zakupiona przez wnioskodawcę by służyła obojgu przyszłym małżonkom a tym samym

wchodziła do majątku wspólnego, podczas gdy z bezspornego między stronami stanu faktycznego rysuje się właśnie taka konkluzja,

- naruszenie art. 328 §2 kpc w zw. z art. 622 §2 kpc poprzez niewskazanie w uzasadnieniu postanowienia czy twierdzenia stron o wartości składników majątku wspólnego pozostają w zgodzie ze wskazaniami art. 622 §2 kpc,

- art. 328 §1 i 2 kpc poprzez sprzeczność sentencji orzeczenia z treścią uzasadnienia, polegającą na wskazaniu w sentencji, iż kwota 35.670 zł stanowi nakład z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek osobisty uczestniczki przy jednoczesnym przyjęciu w uzasadnieniu, iż kwota ta odpowiada wartości nakładu wnioskodawcy na majątek wspólny.

Wskazują na powyższe wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zasądzenie od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwoty 73433,74 zł oraz zasądzenie od uczestniczki na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania za obie instancje; ewentualnie skarżący wniósł o uchylenie postanowienia oraz przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, z pozostawieniem temuż Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego.

W odpowiedzi na apelację uczestniczka wniosła o oddalenie apelacji jako bezzasadnej oraz zasądzenie od wnioskodawcy na swoją rzecz kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest o tyle zasadna, że doprowadziła do częściowej zmiany zaskarżonego postanowienia. Na wstępie należy wskazać, iż zgodnie z art. 46 k.r.o. oraz art. 567 § 3 k.p.c. w sprawie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności ustawowej sąd stosuje przepisy o dziale spadku co dotyczy tak przepisów prawa materialnego, jak i procesowego, w tym także art. 684 k.p.c., zgodnie z którym sąd z urzędu i samodzielnie ustala skład oraz wartość majątku wspólnego ulegającego podziałowi, niezależnie od stanowiska uczestników postępowania w tym przedmiocie. Skład majątku wspólnego ustala się w zasadzie wg stanu w dacie ustania wspólności.

Punktem wyjściowym rozstrzygnięcia w przedmiocie podziału majątku wspólnego jest - stosownie do dyspozycji art. 684 k.p.c. - ustalenie składu i wartości ulegającego podziałowi majątku. Od prawidłowego bowiem ustalenia tych elementów zależy określenie wartości udziałów byłych małżonków a nadto decydujące o wysokości przysługujących im spłat lub dopłat.

Analiza zaskarżonego rozstrzygnięcia poprzez pryzmat zarzutów apelacyjnych i materiału dowodowego zebranego w sprawie prowadzi do wniosku, że Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego i dlatego Sąd Okręgowy przyjmuje je za własne. Natomiast wnioski prawne z ustalonego stanu faktycznego nie zawsze są prawidłowe. Prawidłowo Sąd I instancji ustalił, iż lokal mieszkalny nr (...) położony w G. gmina Ł. stanowi majątek osobisty uczestniczki. Lokal ten został nabyty przed zawarciem związku małżeńskiego przez strony tj. w lutym 2006r zaś strony zawarły związek małżeński w dniu 16 kwietnia 2006r. Zgodnie z art. 31 § 1 kro z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. Art. 33 pkt 1 kro stanowi, że do majątku osobistego każdego z małżonków należą przedmioty majątkowe nabyte przed powstaniem wspólności ustawowej.

Dokonując jednak rozliczenia nakładów na ten lokal Sąd I instancji nie uwzględnił jako składnika majątku wspólnego nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki tj. lokal mieszkalny nr (...) w G.. Strony zgodnie przyjęły, że wartość lokalu na dzień 28.05.2011r wynosiła 100.000, zł. Niekwestionowanym jest również iż nakład wnioskodawcy w chwili zakupu lokalu wynosił 17.741,24 zł (wadium: 1.450 zł + 1440, zł oraz reszta opłaty za lokal (...).851, zł). Strony zgodnie przyjęły iż wspólnym nakładem na lokal była kwota 32.000, zł stanowiąca wartość robocizny i materiałów co daje łączną kwotę nakładów poczynioną na lokal nr (...) w G. w kwocie 49.741,24 zł. Nakłady

wnioskodawcy z majątku osobistego w kwocie 17.741,24 zł stanowiły jak słusznie wskazał Sąd I instancji 35,67% całej kwoty nakładu na lokal mieszkalny a odnosząc ten wskaźnik procentowy do ustalonej przez strony wartości mieszkania 100.000, zł **otrzymujemy 35.670zł** i jest to aktualna wartość nakładu wnioskodawcy na majątek osobisty uczestniczki. Taką kwotę sąd I instancji ustalił w punkcie V zaskarżonego postanowienia i ustalenie to ze względów wskazanych wyżej Sąd Okręgowy uznał jako prawidłowe. Dokonując jednak ustalenia składu i wartości majątku wspólnego Sąd I instancji nie uwzględnił iż wspólnym majątkiem były nakłady na robociznę i materiały wartości 32.000, zł co stanowiło 64,33% całej kwoty nakładów na lokal mieszkalny a odnosząc ten wskaźnik procentowy do ustalonej przez strony wartości mieszkania 100.000, zł otrzymujemy **64.330,zł i jest to aktualna wartość nakładów z majątku wspólnego stron na majątek osobisty uczestniczki**. Kwoty tej Sąd I instancji nie uwzględnił dokonując rozliczenia. Prawidłowo natomiast Sąd I instancji ustalił iż strony dokonały nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty wnioskodawcy **w kwocie 26.908,07 zł**, albowiem taką kwotę w okresie od 16 kwietnia 2006r do 28 maja 2011r strony wspólnie spłaciły z tytułu spłat raty kredytu pobranego przez wnioskodawcę przed ślubem .

Reasumując majątkiem wspólnym stron jest :samochód osobowy F. (...) wartości 4.500, zł , nakłady z majątku wspólnego stron na majątek osobisty uczestniczki wartości 64.330, zł oraz nakłady z majątku wspólnego stron na majątek osobisty wnioskodawcy w kwocie 26.908,07 zł. i dlatego Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1 postanowienia zmieniając zaskarżone postanowienie w punktach: I,II i IV.

Zgodnie z tezą **postanowienia SN z 9.9.1976 r.:** „Stosując odpowiednio art. 686 KPC do postępowania o podział majątku wspólnego, sąd rozstrzyga w tym postanowieniu – i to ze skutkami wynikającymi z dyspozycji art. 618 § 3 w zw. z art. 688 i art. 567 § 3 KPC – tylko o takich długach związanych z majątkiem wspólnym i ciężących w czasie trwania wspólności na obojgu małżonkach jako podmiotach wspólności majątkowej małżeńskiej, które zostały spłacone przez jednego z małżonków z własnych środków po ustaniu wspólności majątkowej, a przed dokonaniem podziału majątku wspólnego. W niniejszej sprawie uczestniczka po 28 maja 2011r spłaciła z tytułu pożyczki z dnia 20.08.2008r kwotę 7.528,54 zł oraz z tytułu pożyczki z dnia 3.09.2008r kwotę 2.623,66 zł tj. **łącznie 10.152,20 zł (k. 173 akt)**. Tymczasem Sąd I instancji w pkt III zaskarżonego postanowienia ustalił iż uczestniczka dokonała nakładu ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny wartości 13.308,74 zł i jak wynika z uzasadnienia jest to kwota jaką uczestniczka wpłaciła na poczet kredytu do dnia 28 maja 2008r czyli w czasie trwania wspólności. Jak wcześniej wskazano sąd może orzekać jedynie o takich długach które zostały spłacone przez jednego z małżonków z własnych środków po ustaniu wspólności majątkowej, a przed dokonaniem podziału majątku wspólnego a nie o wspólnych długach spłaconych w czasie wspólności. Z tych względów Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 2 postanowienia zmieniając zaskarżone postanowienie w punkcie III.

Z tych samych powodów należało uznać jako błędne ustalenie zawarte w punkcie II zaskarżonego postanowienia , że wnioskodawca dokonał nakładu ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny wartości 5.635,42zł . Jak wynika z informacji na k.167 akt wnioskodawca otrzymał pożyczkę z ZFŚS w kwocie 5.000, zł w dniu 7.10.2009r i kwota ta została spłacona w czasie trwania wspólności majątkowej tj. do 16.06.2010r (wspólność ustała w dniu 28 maja 2011r).W tej sytuacji w żadnym wypadku kwoty tej nie można zakwalifikować jako nakładu z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek wspólny.

Konsekwencją powyższych zmian jest zmiana w punkcie 3 postanowienia Sądu Okręgowego -punktu VI zaskarżonego postanowienia w którym Sąd I instancji nie rozstrzygnął o przyznaniu wszystkich składników majątku wspólnego .Nie było sporu między stronami iż samochód osobowy marki F. (...) w wyniku podziału majątku wspólnego ma otrzymać wnioskodawca. Natomiast jeżeli chodzi o nakłady z majątku wspólnego na majątek osobisty stron Sąd Okręgowy przyznał je temu z uczestników na czyj majątek nakłady te zostały dokonane.

Po dokonaniu matematycznych rozliczeń między stronami Sąd Okręgowy ustalił, że:

- na wnioskodawcy M. W. (1) ciężą zobowiązania : 2.250, zł (połowa wartości samochodu), 5.076,10 zł (połowa spłaconego po 28 maja 2011r przez uczestniczkę kredytu w kwocie 10.152,20 zł), 13.454,03zł (połowa z kwoty

26.908,07 zł spłaconej przez strony wspólnie z majątku wspólnego rat kredytu pobranego przez wnioskodawcę przed ślubem) tj. łącznie 20.780,13 zł

- na uczestniczce M. W. (2) ciążą zobowiązania : 35.670zł (jako zwrot nakładu wnioskodawcy z majątku osobistego na majątek osobisty uczestniczki), 32.165, zł jako zwrot połowy wartości nakładów z majątku wspólnego w kwocie 64.330,zł na majątek osobisty uczestniczki) tj. łącznie 67.835 zł.

Różnica między tymi sumami (67.835 zł.- 20.780,13 zł) daje kwotę 47.054,87 zł jaka M. W. (2) winna zapłacić wnioskodawcy tytułem rozliczenia majątku wspólnego oraz nakładów pomiędzy majątkami osobistymi stron i majątkiem wspólnym. W myśl art. 212 § 3 k.c., znajdującym zastosowanie przy podziale majątku „jeżeli ustalone zostały dopłaty lub spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób i zabezpieczenia. W judykaturze wskazuje się, że przy oznaczaniu sposobu i terminu uiszczenia spłat sąd powinien wszechstronnie rozważyć okoliczności sprawy oraz mieć na uwadze sytuację osobistą i majątkową zobowiązanych i uprawnionych do spłat (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1970 r. III CRN 39/70, Lex Polonica nr 309207 oraz z dnia 11 marca 1974 r. III CRN 2/74, Lex Polonica nr 309203).

W ocenie Sądu Okręgowego zasądzoną kwotę winna uczestniczka zapłacić w ciągu roku od prawomocności postanowienia z ustawowymi odsetkami do dnia zapłaty na wypadek opóźnienia w płatności . Jest to czas odpowiedni na zgromadzenie środków np., poprzez załatwienie kredytu czy zamianę mieszkania na mniejsze z dopłatą. Uczestniczka posiada mieszkanie, ma gdzie mieszkać , natomiast wnioskodawca jest w gorszej sytuacji albowiem nie ma mieszkania i sąd wyznaczając termin spłat miał na względzie okoliczność aby spłata nie była odległa w czasie i mogła stanowić dla wnioskodawcy realną wartość.

Zważywszy na powołane okoliczności Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone orzeczenie jak w sentencji na podstawie art. 386 §1 kpc, oddalając apelację wnioskodawcy w pozostałej części na podstawie art. 385 kpc. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 §1 kpc. W sprawach tzw. działowych nie zachodzi przewidziana w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. sprzeczność interesów tych uczestników, którzy domagają się podziału, niezależnie od tego, jaki sposób podziału postulują i jakie wnioski składają w tym względzie, wobec czego wniesienie apelacji od orzeczenia sądu pierwszej instancji o podziale majątku wspólnego przez uczestnika, który kwestionuje sposób podziału, nie stwarza sprzeczności jego interesów z interesem innego uczestnika akceptującego ten podział oraz nie wnoszącego apelacji oraz nie uzasadnia obciążenia skarżącego kosztami postępowania apelacyjnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2010 r. III CZ 46/2010, Biuletyn Sądu Najwyższego 2011/1).